

Periodisk emnerapport 2016 i barnerett, JUS5970 og JUR1970

Fra ansvarlig faglærer Kirsten Sandberg

Rapporten er forelagt faglærer prof. 2 Kristin Skjørten, og hennes kommentarer er innarbeidet.

Rapporten bygger dels på emneevalueringen, dels på evaluering foretatt av meg da jeg holdt den nest siste forelesningen i rekken (22 studenter svarte på denne). Dette semesteret har vært spesielt, ettersom forelesningene pga min forskningstermin har vært holdt av tre eksterne forelesere ved siden av Skjørten og meg selv.

Til emneevalueringen (og også den jeg foretok selv) er å si at svarene på en del spørsmål er ganske sprikende og dermed vanskelige å trekke konsekvenser av. F.eks. uttrykker én student om lærebøkene (pkt 12) «Bk boka [boka om barnekonvensjonen] er en av de dårligste lærebøkene jeg har lest! Dårlig skrevet, gjentakelser», mens en annen sier «"Barnekonvensjonen" var utrolig ryddig og pedagogisk, og gjorde det veldig enkelt å følge tråden gjennom de ulike temaene, og oppbygningen av vurderinger. En av de beste pensumbøkene jeg har lest så langt på jussen!».

1. Gi en vurdering av:

- Pensum (innhold, omfang):

Den nye utgaven av boka om barnekonvensjonen skulle foreligget ved semesterstart, men kom først 10. april. Dette ble påpekt som uheldig av mange studenter, noe jeg naturligvis er enig i. De ble informert om situasjonen fortløpende i beskjedfeltet på fagets hjemmeside. Den forrige utgaven var utsolgt, men lå gratis tilgjengelig elektronisk på en link som det var opplyst om på hjemmesiden. Den fortsatte å være alternativt pensum, men det hadde skjedd store endringer både i det internasjonale og det nasjonale rettsstoffet som studentene selv har ansvar for å sette seg inn i, og jeg anbefalte dem derfor å bruke den nye boka når den kom.

Som nevnt ovenfor var det uenighet i evalueringen om denne bokas egnethet, uten at jeg kan trekke så mye ut av kommentarene om det.

Det samme gjaldt boka til Bendiksen og Haugli, Sentrale emner i barneretten. En student sa: «Læreboken "Sentrale emner i barneretten" er en utrolig bra bok, og er svært pedagogisk skrevet.» En annen kommentar var derimot: «I boken "Barnerett" går man nesten ikke i dybden på noen problemstillinger. Er mye overfladisk behandling av emner og problemstillinger. Det er også problematisk at det til tider anføres eller påstås noe, men mangler kildehenvisninger. Det er generelt lite gode kildehenvisninger.»

Det kan være noe i begge disse kommentarene. Boka er velskrevet og pedagogisk, men for vårt formål kunne den gjerne gått mer i dybden og hatt bedre kildehenvisninger. Forskjellen i vurderingene skyldes antakelig at den første studenten er på BA-nivå og ikke jusstudent, mens den andre er jusstudent på MA-nivå. Dette illustrerer utfordringene ved å ha mer eller mindre samme tilbud til så ulike grupper.

En student skriver: «Kanskje kunne pensum vært litt mer krevende? Dette kan eksempelvis gjøres ved å bringe forskningsartikler på masternivå.» Dette synes jeg er et godt forslag og vil

prøve å finne noe som passer. Problemet er at slike artikler ofte går i dybden på ett enkelt tema, og dermed vil ta uforholdsmessig mye plass i pensum.

- **Undervisning** (undervisningsformer, timeantall, spredning over semesteret, obligatoriske aktiviteter, kvalifiseringsoppgaver):

Som nevnt var det i alt fem forelesere dette semesteret. Skjørten og undertegnede holdt to forelesninger hver. Av de tre eksterne var det to med doktorgrad herfra som er ansatt ved HiOA, Merete Havre (tre forelesninger) og Julia Köhler-Olsen (to), og en fra Barneombudet (én). Det er riktig som studentene sier at rekkefølgen på forelesningene ikke var optimal. Strukturen ble noe springende ved at temaer som henger sammen ikke ble behandlet etter hverandre. Dette skyldtes at oppsettet var avhengig av når de aktuelle foreleserne hadde anledning til å komme, og hvilke temaer de kunne behandle. Jeg anså det som viktigere å skaffe dyktige forelesere enn å ha en stringent rekkefølge på temaene.

På den annen side fikk foreleserne gjennomgående gode skussmål i evalueringene, som flinke og engasjerte.

Når en student sier at noen av temaene på forelesningene ikke ligger inn under læringskravene, må det være fordi enkelte av temaene bare hører under læringskravet på master, mens også BA-studenter er velkomne på alle forelesningene. Ved at forelesningsplanen er lagt ut på forhånd, burde det være mulig å unngå forelesninger som ikke er dekket av ens egne læringskrav.

- **Ressurser og infrastruktur** (undervisningsrom, audiovisuelle hjelpemidler, bibliotekressurser m.m.):

Første gang man er i aud. 14 etter ikke å ha vært der på en stund, virker det tekniske opplegget rotete. Mikrofonene ligger på bunnen av et skap nede ved gulvet. Når prosjektoren hadde slått seg av, var det ikke lett å skjønne hvordan man skulle få den på igjen. Heldigvis var IORs Kjetil Frantzen tilgjengelig i bygningen, og han tilbød seg også å være til stede for å sette i gang de eksterne foreleserne med podcast. Noen forklaringer ligger på kateteret, men de dekker ikke alt. Forklaringer som dekker alle eventualiteter, herunder alt som gjelder podcast, hadde vært en stor fordel. Det er behov for støtte ved forelesningsstart for de som har fått forelesninger i det lokalet i løpet av et år. Da får man ikke innarbeidet rutiner i forhold til opptak.

Aud 14 er ellers ikke akkurat noe moderne lokale. Selv om jeg har sansen for det selv, er det ikke alle studentene som har det. Jeg har også inntrykk av at akustikken er slik at det er lettere for studentene å høre meg enn for meg å høre dem eller dem å høre hverandre, noe som gjør det vanskelig å få til en samtale/diskusjon.

- **Eksamen** (eksamensordning, vurderingsform):

Eksamen er fire timer skriftlig. Når antallet oppmeldte kandidater er så høyt, 129 på BA og 184 på MA, er det vanskelig å tenke seg noen annen måte å gjøre det på uten at det blir for ressurskrevende.

Eksamensoppgaven i barnerett var i vår en klassisk teorioppgave, ulik for MA og BA. For BA lå den denne gangen utenfor det det var undervist i. Det føles bedre å gi noe fra det undervisningen har dekket, men vi ga denne oppgaven fordi det ellers er lett for studentene å sløyfe de delene av pensum det ikke undervises i. Er PMR enige i denne vurderingen, eller skal vi gjøre det greiere for studentene i valgmenene?

Oppgavene kunne sikkert være mer spenstige. Noen ganger knyttes de til en ny lovendring, NOU eller dom som studentene blir bedt om å kommentere i lys av det de har lært, og dette har stort sett fungert bra. Det var ikke slik denne gangen.

Av de 129 oppmeldte BA-kandidatene var det bare 56 som møtte frem. Det er først og fremst de som ikke er jusstudenter som faller fra; av disse var det 97 oppmeldte og 65 som ikke møtte, altså et frafall på 2/3. Blant jusstudentene på BA var det til sammenligning 1/4 som ikke møtte. (Også denne andelen er ganske høy, er det vanlig på valgmenene på 3. studieår?) Som jeg kommer tilbake til nedenfor under pkt 3 og 5, må jeg ta inn noe i emnebeskrivelsen som gjør at de som ikke studerer juss, vet mer om hva de går til.

På master var det av 184 oppmeldte bare 24 som ikke møtte.

Etter at sensuren var falt, fikk jeg denne gangen noen tilbakemeldinger på mail som fikk meg til å lure på om besvarelsene på master var for strengt bedømt. Jeg innhentet derfor karakterstatistikken fra i år og i fjor, men den viste tvert imot at karakterene gjennomgående var bedre i år enn i fjor, og at fordelingen var helt grei. Jeg leste besvarelsen til en av de skuffede studentene, og det viste seg at karakteren var mer eller mindre i tråd med det jeg selv ville bedømt den til.

2. Gir læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen en god beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen?

Ja, jeg har ikke grunnlag for å mene noe annet.

3. Fungerer emnebeskrivelsen tilfredsstillende? Sjekk følgende:

- Statistikk over karakterer, frafall og klager:

Det er mange studenter som faller fra underveis i semesteret. Antakelig er dette flest BA-stud som ikke går på jussen, og som oppdager at faget er mer juridisk og vanskeligere å følge enn de hadde tenkte seg. Se forslag til endring nedenfor under punkt 5.

- Tilbakemeldinger til lærere og administrasjon:

Jeg tror en del av de kommentarene som viser at studentene i noen grad har vært forvirret, kommer fra BA-stud. Se nevnte forslag til endring under 5.

- Tilbakemeldinger på informasjonen/veiledningen studentene får om emnet – ingen mening

- Hvordan emnet fungerer i emnegruppene det inngår i – ingen mening

- Om emnet er riktig plassert med hensyn til nivå/anbefalt semester:

Faget passer etter mitt syn godt både på 3. og 5. studieår av jussen, mens det passer mindre godt for studenter som kommer utenfra, særlig hvis de ikke har praktisk erfaring fra barnevernet o.l. Med det store frafallet som nevnt under pkt 2 eksamen, er det spørsmål om faget bør opprettholdes også for dem som ikke studerer juss. Jeg antar (og håper) at en del av misnøyen som kommer til uttrykk i evalueringen kommer fra studenter uten juridisk bakgrunn. Det hadde vært langt enklere å tilpasse faget – både litteratur og undervisning – til studenter som kan juridisk metode. Det som ville være synd med å kreve 2. studieår på juss som forkunnskaper, er at folk som jobber med barnevern og andre barnerettstilknyttede spørsmål uten å være jurister, ville bli avskåret fra å ta det. Slike yrkesutøvere har vi hatt på barneretten i alle år. De har ønsket å kvalifisere seg i barnerett for å kunne gjøre jobben sin bedre, og de har med sin praktiske erfaring bidratt positivt til undervisningen. Jeg vil tro at det er størst frafall blant de studentene som ikke har jobbet praktisk med faget, og som bare tar det som del av en BA-grad. Mitt inntrykk er at det er disse det er vanskeligst å nå frem til, selv om jeg ikke har dokumentasjon på det.

- Om emnet er riktig definert med hensyn til anbefalte/påkrevde forkunnskaper:

Se under 5.

4. Har du gjort noen endringer siden forrige periodiske evaluering? Hvilke?

Læringskravene som gjelder barnekonvensjonen er blitt begrenset, og dermed er det også færre kapitler i denne boka som er pensum. Dette skjedde på bakgrunn av at studentene ved forrige evaluering ga uttrykk for at denne delen av faget gikk på tvers av for mange ulike juridiske områder.

Læreboksituasjonen mht barneloven og barnevernloven er blitt enklere, i og med at det er én bok som dekker begge disse. Tidligere var det en bok for hver av disse lovene, og den om barneloven var ikke oppdatert de senere år. Ulempen er at det kan diskuteres om den nåværende boka går tilstrekkelig i dybden på juridiske spørsmål, se ovenfor under pkt. 1 pensum.

5. Forslag til forbedringer.

Vi vil ta inn i beskrivelsen av faget at det primært er beregnet på jusstudenter, og at noe kjennskap til juridisk metode forutsettes for å ha glede av faget. Praktisk erfaring fra rettsanvendelse f.eks. fra barnevernet kan i noen grad veie opp for dette.

Vil vurdere å ta inn forskningsartikler på masternivå.

Til evalueringen: Det hadde vært en stor fordel om svarene var delt opp i de som kommer fra MA-stud, BA-stud på juss, og andre BA-stud. Dette gjelder også kommentarene. Da ville evalueringen vært langt mer nyttig med tanke på mulige endringer. (Dette kunne jeg sikkert bedt om på forhånd, men tenkte ikke på det.)

6. Gi en kort oppsummering av denne rapporten som skal publiseres på nettsidene til studentene.

Emneevalueringen (og underveisevalueringen foretatt på forelesning) viser at studentene gjennomgående er ganske fornøyd med faget. Den sterkeste kritikken har vært rettet mot

Vedlegg 7

at barnekonvensjonsboka kom for sent i semesteret, og denne situasjonen skal jeg sørge for at ikke oppstår igjen.

En annen del av kritikken rettet seg mot at forelesningene ble springende. Det var det dessverre ikke mulig å unngå dette semesteret, fordi vi var avhengige av å benytte flere eksterne forelesere for å dekke opp for Sandbergs forskningstermin. Oppsettet ble dermed et puslespill som var avhengig av hvilke datoer de aktuelle foreleserne hadde anledning til å komme, og hvilke temaer den enkelte kunne behandle. Dette er ikke normalsituasjonen.

Frafallet blant BA-studenter som ikke studerer juss, er slående. For å unngå det vil vi ta inn i emnebeskrivelsen at faget primært er beregnet på jusstudenter, og at noe kjennskap til juridisk metode forutsettes for å ha glede av faget.

Eksamen er den delen av evalueringen som skårer dårligst. Ut fra det høye antallet studenter er det vanskelig å gjøre noe med eksamensformen uten omfattende ressursbruk, men vi vil vurdere om det kan gis skriftlige oppgaver som bedre treffer det studentene forventer å bli prøvd i.